M I N I S T E R S T V O V N I T R A
náměstí Hrdinů 3, 140 21 Praha 4

Č.j.: VS-158/vol/1-2007 V Praze dne 19. února 2007

Vážený pan
Ivo F o ř t

Místní referendum – podpisy na podpisové listině

Oddělení volební a sdružování odboru všeobecné správy Ministerstva vnitra obdrželo dne 8. února 2007 Váš dotaz týkající se podpisů na podpisové listině, která je součástí návrhu na konání místního referenda. V této věci Vám z hlediska naší věcné působnosti sdělujeme:

Provádění místního referenda v obci upravuje zákon č. 22/2004 Sb., o místním referendu a o změně některých zákonů, ve znění zákona č. 234/2006 Sb., (dále jen „zákon o místním referendu“). Podle ustanovení § 8 odst. 1 zákona o místním referendu se místní referendum koná, jestliže se na tom usnese zastupitelstvo obce nebo přípravný výbor podá návrh na konání místního referenda a zastupitelstvo obce rozhodne o jeho vyhlášení.

Náležitosti návrhu přípravného výboru obsahuje ustanovení § 10 zákona o místním referendu. Návrh přípravného výboru může být podán, pokud jej v obci podpořilo alespoň takové procento oprávněných osob, které v závislosti na počtu obyvatel obce stanovuje § 8 odst. 2 zákona o místním referendu. Např. v obci do 3 000 obyvatel musí návrh na konání místního referenda svým podpisem na podpisové listině podpořit alespoň 30 % oprávněných osob. Jednotlivé náležitosti podpisové listiny, která je přílohou návrhu přípravného výboru, upravuje § 11 zákona o místním referendu.

S možností dodatečného zrušení či odvolání podpisu oprávněné osoby na podpisové listině zákon o místním referendu nepočítá. Stejně tak neupravuje ani pozbytí platnosti návrhu na konání místního referenda. Podle našeho názoru není možné, aby oprávněné osoby dodatečně zrušily svůj podpis na podpisové listině např. jinou podpisovou listinou či jakoukoli jinou formou a v důsledku toho došlo k zániku platnosti návrhu na konání místního referenda. Zákon o místním referendu totiž neřeší dobu, do kdy by takový úkon mohla oprávněná osoba učinit. Mohla by tak nastat situace, kdy počet podpisů oprávněných osob by poklesl pod potřebný v době, kdy už není možné vyzvat navrhovatele k odstranění závad. Navíc podpis oprávněné osoby je jeho právem, které se uplatňuje na základě posouzení podkladů mu předložených při podpisu petice. Oprávněná osoba není navíc svým podpisem vázána, v místním referendu nemusí hlasovat.

Pokud přípravný výbor předložil návrh na konání místního referenda spolu s přiloženou podpisovou listinou obecnímu úřadu, měl by obecní úřad dále postupovat způsobem uvedeným v § 12 zákona o místním referendu, tzn. posoudit předložený návrh přípravného výboru ve lhůtě do 15 od jeho podání a případně vyzvat zmocněnce přípravného výboru k odstranění nedostatků návrhu. I pokud by akceptoval odvolání určitého počtu petentů (podle našeho názoru by tak mohl učinit obecní úřad pouze do termínu, kdy lze napravovat vady návrhu), pak by musel vyzvat přípravný výbor k jeho doplnění. Bezvadný návrh pak předkládá rada obce k projednání zastupitelstvu obce. Zastupitelstvo obce postupuje podle § 13 zákona o místním referendu, tj. buď rozhodne o vyhlášení místního referenda, jestliže lze

o navržené otázce místní referendum konat, a zároveň stanoví den jeho konání, anebo rozhodne o tom, že místní referendum nevyhlásí, jestliže o navržené otázce nelze místní referendum konat.

Pro úplnost dodáváme, že na základě ustanovení § 57 zákona o místním referendu má přípravný výbor právo domáhat se ochrany u soudu, jestliže nesouhlasí s výzvou obecního úřadu k odstranění vad podle § 12 odst. 2 zákona o místním referendu nebo zastupitelstvo obce nerozhodlo o návrhu přípravného výboru nebo rozhodlo o tom, že místní referendum nevyhlásí. Rozhodnutí soudu o návrhu nahrazuje rozhodnutí zastupitelstva obce.

Upozorňujeme, že výše uvedený právní názor Ministerstva vnitra není právně závazný, neboť závazný výklad právních předpisů přísluší pouze soudům.

JUDr. Daria B e n e š o v á, v. r.
vedoucí oddělení volebního a sdružování